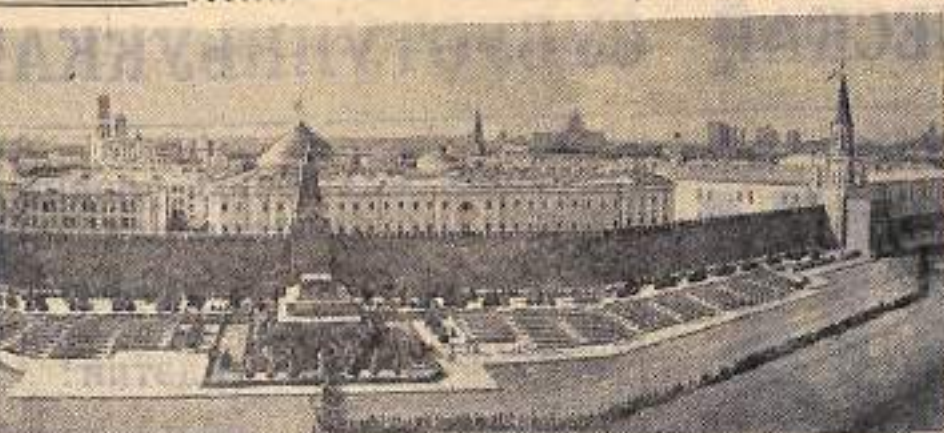

CCTA.

Ленинскэй мнэстэлэринэн

МОСКВА

Москвада В. И. Ленин кол-
лудээбинин өссө 1894—
1895 сс. «Рабочий союз»
1898 сылы «Рабочий клуб»
басхолоонунун ичин өсү-
лүү Москвадагы союһа
таралдыттыра. 1918 сыл
мурдун тутарга Советский
правительство Петроград-
тан Москва колдугатты
Павел мантан аям бойдоо
бастагы социалистический
государстваны салайды.
Мамна туох барыга Лени-
ни санаар.

Снийхотарга: Киймэ
пайсийд үсгүн Ленин
пиезодымтар бөөн тал-
далага тухигин баясханга
субулаар. Маана үлүү
сирдынкис сугурубээр, Ле-
нинин одорого, үзэлчил-
гэ, өгөрбээр мээтис тал-
бавиээр дэлдүүлээр.

Москвагазган 35 километр
тэйбичи Патра үрээ кыты-
лыгтар Ленинскэй Горки —
1948 сэл күрүмүттэн 1924
сэлга дээр В. И. Ленин
уһан-үрдүнүк олоор, үл-
сүн, сымныма сэлдүмбүт
сүрү боор. Маңга олорон
Нэлмч үгүс дьокун суолга
лаах партиянай ронна го-
сударственнай дьыалага
ру ырыммыта уопка бы-
каарбыта, партия, Совет-
тар съездэригэр, Коминтерн
көмүрөстэригэр бэлэниэм-
мита, үгүс теоретическай
үлэлэри, дьымаантарым
түрүбүтү. Мама 1949
сэллэстэ В. И. Ленин
мүгөй-дүкүтэ айыллыбыта
В. И. Ленин уопка Н. К.
Крусская 1922 сэллэстэ
Голкига (перепродажи).

Аллария—1934 сыллаах-
та тохсунньу 23 күнүгэ,
Герасимовскай платформа-
маттан (Горки чугайыгар,
бавр) Москва-пассажир-
ская станцияга биэри аа-
дойду пролетариатым сир-
динтэ Владимир Ильич Ле-
нин өлүгүн табыдан аба-
быт траурнай поезд У-12
сериядаах пазовоһа.

ССТА фотохрониката.

«В. И. ЛЕНИН БИЧАТЫ КОММУНИСТИЧЕСКАЯ
ИТИИ ТУНУНАН. ИЛЭН БИРИЭМЭ ПРОБЛЕМАТА»
ДИЭН ТЕМАБА НАУЧНОЙ-ПРАКТИЧЕСКОЙ
КОНФЕРЕНЦИЯ СУБЭЛЭЭНИННЭРЭ

Оройуон партийнай, советскай, хаһаайыстыбаннай, профсоюзнай, комсомольскай актив уонна культурнай-спирдатар тэрилтэлэр итинэн оскуола-лар салайааччылары кыттыылаах научнай-практическай конференцияда «В. И. Ленин ыччаты коммунистическай иити туһунан. Илдьэ бириэмэ проблемата» дьин боппурус бары өттүнөн ырытыллан киэҥник дүүллэһилиннэ. Коммунистическай иити боппуруостарыгар В. И. Ленин ыйыаларынан салайтаран ыччаты политическай уонна сиэр-майгы өттүнөн иитини салгы тупсарыыга научнай-практическай конференция маанык субаллоһиһкэри онорор.

Партийнай, комсомольской муни-
тарга уонна үлэһиттэр муни-
хтарыгар коммунистическай иити-
гэ кэлиминик сыйланнаһы
бонпууостарын кин-
ник ырытан дьүүлэһэргэ,
ордук ула-
хан болҕомтону үүнэр
көлүөнэбэ олох-
хо активнай позицияны
уонна комму-
нистическай майгыны-
сигилини иити-
гэ уурарга.

Политической уонна экономической үөрэх бары оскуолаларыгар, семинар-дарыгар үөрэх дыбын түмүктүүр занятиелары «Ленин дымалата тыһынаах уонна кыйа турар» диэн темада эрдэт-төн үчүгэйдик бөлүмнээн үрдүк идея-най таһымнаахтык ыытарга. Түмүк-түүр занятиелары ыытырга партийнай, советская, профсоюзнай, комсомольская актив, тэрилтэлэр салайааччылара ак-тивнайдык каттыаларын ситиһэргэ. Политической үөрэх оскуолаларыгар ачаттары, экзаменнары тутууга Ула-кан болдомтону В. И. Ленин теорети-ческой нэһилиэстибэттэргэ ууарга.

Бары агитациаларга «В. И. Ленин лэбиттери коммунистической интия туһунан» диир темада аналлаах заня-тиелары ыытарга. Занятиета зонада олорооччулар олохторун, үлэлэрин, ил-дин бирэстэни атыарыыларын туһунан сыноктон ырытан дьүүүлэһэргэ.

Муус устар ыйга «Знание» общество, партийнай, профсоюзнай, комсомольской тэрилтэлэр тэрийиилэринэн, тэрилтэлэр салайааччыларын, учууталлар, культурнай-сырдатар тэрилтэлэр үлөһиттэрин, норуот хаһаайыстыбатын специалистарын активнай кыттыыда-тынан оройуон бары нэһилиэнэньэлээх пууһунарын хабаан туран Ленинскай аа-быллары ымытарга. Бу ыйдаагы полит-чүгү ысчаты коммунистическай нити-гэ аныктырга.

Оскуолаларга, Куйлуга дьээлэригэр, кулуптарга, библиотекаларга, төрүтэ-дэр кыһыл мунуктарыгар ыччаты коммунистическай ийин уонна ил-лэг бэрэзмэни туһалаахтык атаарыы боллуруостарыгар аналлаах тематическай бичээрдэри, диспуттары, научнай

практической конференциялары, аа-
рааччылар конференцияларын 2 ытга
биргэн итэргэ суох ыттан иһэргэ.
Опыты атастаһар сыалтан ити дыһал-
лар сценарийдарын уонна хайдах ыы-
тыллыбыттарын суруйан муһунаа
иһэргэ.

Бары ижилдизинь, баллаах үлэ коллективтарыгар үлэһиттөр, аччаттар иллэн бирикмэлэрин көдүүс-тээхтик атаарыыларыгар ураты бол-бомотону уурарга, маныхаа баар базан—культура учреждениеларын, киноу-тановкалары, спортзаллары, спортпло-щадкалары, катоктары—сатабыллаах тын туһанарга.

Култура дэвлэрийг, кудуушарыг
уус-уран самодетельность, уран тар
бахтаахтар курууооктарын утумнааж
тхь үлэлэтэргэ, олорго ычхаттар нэх
гөөхтүк кытталлары ситиһэргэ. Сын
нылан бизчэрдэрин, маассабы оон
ньюулары, үткүүлэри анал былааны
нан тэрэһинизэхтик ыытарга. Уран
тарбахтаахтар, араас идэлээхтэр үлэл
эри быыстаркалары тэрийтиһэргэ.

Үлэнтүүхтэй бичээдэггүйгээр физкультур-
най-спортивной үлэни тэрийнхэ уонна
салайыыга болдомтону күүһүрдэр.
Соохостар уонна тарилталар салааа-
чылара ыччат физиктуураан уонна
спордуан дьарыктанытын тэрийни
туһааннаах үлэхиттэр эппистинэстэри
үрдэтэллэригэр уонна бэйэлэринэн а-
тивнай кытыышы ылалларыгар. Оро-
йус киинигэр, бары нэһилиэктерэ
спортзаллары, үлэ коллективтарын и-
тирэн спорттивной секциялар утуу-
лаахтык үлэиниллэрин ситиһэргэ. Х.-
Бирдин коллектив иһинэн үлэхиттэ-
уонна ыччаттар сааскы уонна сайы-
ны кэмнэргэ ГТО комплексын тут-
тарыларынан тэрийэн, сыл ахсын түмү-
күн тээн иһэргэ.

Үрлүкү кылаастар үернээччилерин
да митер үлзүн тууларынга ураты болжон-
тону уурагга. Ытыалдар дьаһаллар
и митер кедьүүстөрүн үрдэтэргэ. Үер-
нээччилер быраанынныктары атаа-
рылларын, табаарыстарын чистөөнүн
нөрин, атын да бичирдэрин сыналалар
бөлөхтөрү туттарсыга, режими тас өт-
түмүн уһуннук көрүлөһүннэ кубулу-
тууну таһаарбат дьаһаллары олохтуур-
га. Офону митингэ оскуола уонна общес-
твенность оруолун мунутуурдук үрдэ-
тэргэ.

Кулуунтарга, спортзалларга, стадион-
нарга, о. д. а. дьон үгүстүк түмсөр сир-
дэригэр, кафеда общественной бэрэдэ-
ти көрүүгэ болгомтону күүһүрдэргэ
опорнай пууннар, добровольнай народ-
най дружиналар күүстэринэн дьубуу-
рустубаны эбэтэр кэтээн көрүүлэр
тэрийтииргэ.

Сүбэлзэһинээр науднай-практическа
конференци кыттылазактарына
бигр санаанан ыдылзыбыттан

Улэ коллективтарын ленинскэй перекличкалара

ТЫЛ ДЫАЛАНАН БИГЭРГЭТИЛЛЭР

«Сельхозтехника» холбоһуга—120-тэн тахса рабочай түмэр оройуон биһир бодотт производственной коллектива.

Сотуртаагыта бу коллектив улуу сирдэ В. И. Ленин төрөөбүтэ 110 сыла туолуутун чыһингар айар отчуота буолла. Холбоһук үлэтин, олохун туһунан дымлааты иста олорон, бу коллектив ленинскэй ударнай үлэ нахтатыгар көхтөөхтүн турун сымлаабы, пятилеткатаагы кирбиһлэрин ыларыгар үчүгэй олугу охсумутун, производствот бастыһыгарын үрдүк ситиһилэрин астынабын. Холбоһук юбилей көрсө 4 сыл 4 ыйдаах соруудагы толорорго, эбэтэр 3 мол. 144 тыһ. солк. бородуусуяны баттарарга социалистическай обондоталыстыбатын 2 бырыһыан куоһарбыт.

Маннаагы сүрүн производственной участка—оромуоннүүр мастерской коллектива юбилей көрсө «Хаачыстыбара—работчий мажнэи», «Аттыбар хаалылаада суох!» диир девизтэрдээх үлэһин. Кини сыл бастакы кварталыгар 89 тыһ. солк. алаһой бородуусуяны оҥоруохтаах былаанын 90 тыһ. солк. толорбут, 29 тикторы, 17 автомобилэ оромуоннүүр ити көрүһүргэ соруудагы аһартаабыт.

Коллективка үлэһиттэр ортолоругар социалистическай куоталаһыммы тарийинга, үлэ оҥорумтуутун үрдэтингэ болгомото күүһүрдүлүбүт. Бастык рабочайдар токарь Павел Павлович Макаров, тимир ууһа Терентий Терентьевич Дычновский бэйэлэрин идрэлэрин 1979 сыл-

га республика чемпионнарын үрдүн атын ылбыттар.

Ханна баһарар буоларын нурдук, манна эмизичат—тоһуу күөс. Комсомолецтар слесари Христофор Матвеев, токарь Сергей Захаров уо. д. а. үлэбэ үтүө сыһыан холбоһуун көрдөрүлэр.

Бастык производственной Т. Т. Дычновский Улуу Кыайы 35 сылын көрсө пятилеткатаагы соруудагы толорорго сорукутанын үлэһин. Оттон коммунистическай үлэ ударнига шофер Е. П. Местников пятилетканын хаайы-үбэ аһарда. Эдэр механизатордар Н. Пономарев, С. Брызгаев юбилей чыһингар тэтиһилибит социалистическай куоталаһыммын күнүгүтү идрэлэр.

Сүөһү итинниги марахан үлэлэрин механизациялаһымга көннүк сыһарга сорох үлэлэр ытыл-

лан эрэллэр. Билигин совхозтары кытта техничэскэй көрүү үлэлэрин сааһабыттар. Ол кыһан баран бастайааннайдык үлэһин наладчик-маастардар тийбэттэрин, сатериллибит оборудованио суоһунан бу үлэ көрдөбүлгэ мараһынан эһикэттэбөт.

Мастерской станоктарынан, оромуоннүүр щиттарын, саһаас чаастарынан хаачыһымга, производственной объектары иһикетингэ, о. д. а. быһаарылдыах бонпуруостар айыһаа суохтар.

Коллектив юбилейнай коммунистическай субуотиниһука хаһаангытааһар да үрдүк оҥорумтуолаһтын үлэһингэ, пятилетка фондугар 400 солк. итэһэ суох үбү кылларга сорукутанар. Кинилэр 1980 сыл былааннарын ахсынны 25 күнүгэр, пятилетка соруудагы Улуу Октябрь 63 сылын көрсө толорорго бигэ быһаарыһылаахтар.

Промкомбинат — оройуон биһир кырдааһа производственной предприятия. 1940 сыллаахха «Тупсарыны» тыа хаһаайыстыбанын артыал базатыгар «Кыһыл үлэ» диир кустарнай-промышленнай артыал тарйилибитэ. Ол сыл иста сыла, оттон 1942 сыллаахха диир тарйилин оҥорор сыах аһылдыбытара. Үксү иһин күүһүнэн нефелиниһэ олоһун-дһаһарын хаачыһымга наадалаах бородуусуялары оҥоруу сааһаһымга Калин, 1956 сыллаахха, промартел промкомбинатка уларытыллан тарйилибитэ.

Предприятие сүһүгэр туруутугар кини бастакы салайааччылары Д. С. Попов, Е. Р. Софронов элбэки оҥорбуттара. Мантан иһтэһиниһин М. С. Кулаковская, Е. П. Ноговицына, столлар И. Г. Ноев, М. Л. Петров уо. д. а. курдук оройуонна рабочай кылаас бастакы чулуу представи-теллэре үүнэн тахсыбыт-тара.

Билигин промкомбинат материальнай-техничес-кай базата бөрөгөөтө, ба-

ЭРИЭ-ДЭХСИ ҮЛЭЛЭЭН...

ры сыахтар механизациялангылар, оҥорулар бородуусуя аһаан от-түкүн үүнэр, хаачысты-бата тупсар. Холобур, 1986 сыллаахха 124,7 тыһ. солк. суумалаах на-долой бородуусуя оҥо-һуллубут эбит буоллаһы-на, билигин сылга 500 тыһ. көрүгэ солкубай-даах бородуусуя оҥо-һуллар.

Онус пятилетка сыла-ларыгар промкомбинат оройуон эриэ-дэхси үчү-гөйдик үлэһин тарйи-лэрин аһааннарыгар кирсэр. Ол курдук, өрүс иһин эһэрэһиһи пром-комбинаттар уонна оройуон производственной тарйиталарын куоталаһыммыларыгар хас да төгүл бастаабыта.

Итинниг чахчылары аһтан туран, Ленинскэй онорбут дахылаатыгар промком-бинат директора И. И. Ксенофонта коллектив бу камнээди кээкэ ситиһилэрин туһунан колэзэ. Ленинскэй юбилей

көрсө промкомбинатка валовой бородуусуяны оҥоруу пятилеткатаагы былаана болдоһун иһин-нэ толорукунна. Эмиэ ити курдук, деловой ма-һы таһы, тутуу детал-ларын уонна пилотпро-дукцияны оҥоруу бизе-сыллаах былааннара бол-доһторун иһингэ толору-лунулар. Пятилетка са-һааннаһынааһар 1 ра-бочай онорон таһаары-та 28 бырыһаһынан улаатта.

В. И. Ленин төрөөбүтэ 110 сыла туолуутун көрсө үс сыах, уонтан та-хса рабочай пятилеткада бэлэһэммит кирбиһлэ-рин ылылар. Коллек-тивка куоталаһыммы иһини күнүгэр шофер С. Н. Иванов, столлар М. Г. Монастырева, Н. Н. Местников, В. В. Дмитриев, иһтэһиниһин А. И. Трофимова, А. М. Аммо-сова уо. д. а. иһэллэр.

Отчуоттуур биэчэргэ коллектив представител-лэре бородуусуяны ба-тарыы пятилеткатаагы

Айар отчуотка холбо-һук бастык дьонно—Улэ Кыһыл Знамята орден кавалера, коммунистичес-кай үлэ ударнига, пяти-леткатын 4 сыл 1 ыйга толорбут шофер Ф. Н. Неонов, республика чем-пион, тимир ууһа Т. Т. Дычновский, эдэр специа-лист Н. В. Оконешников тыл эһтилэр.

ССКП райкомун баста-кы секретара И. П. Лис-тиков үөрүүлээх быһы-га-майгыга социалистичес-кай куоталаһыммылаахтарыгар Ленинскэй Вочуотунай грамоталары туттартаага.

Юбилейнай ленинскэй перекличкада сыдыбыт дьон холбоһук механизатордара бэйэлэре онор-бут араас деталларын быһастыкатын көрөхсөө көрдүлэр.

«Сельхозтехника» холбо-һуутун коллективны уус-уран самодельноһын көннө 50-тан тахса иһ-тиһээх хор толоруутунан сааһаһа.

Концерта Зинаида Скра-бина флейтада «Огнискэй полонезы» сонундук то-лордо. Рабочай коллектив инструментальнай аһам-блэ толорбут ырыалара, уолаһтар «Бухатырдарын үксүүтэ», хомусчуттар аһ-самбалаара, оттон да аһын бөртөөххө күөмөрдөр кө-рөһчүлэр биһирэбиллэрин ыһыллар.

Г. СИВЦЕВ.

СНИМОККА: Уус-уран самодельноһы актив-най кыттылаахтары—бухталар М. Е. Попова, слесари В. В. Шадрин, техничэскэй үлэһит З. Н. Скрабина уонна прораб Д. Г. Батари «Күннээх Амман» диир ырыаны то-лороллор.

Н. Оконешников фотота.

КУОТАЛАҤЫ СИТИҤИГЭ КӨҮЛҮҮР

Коммунальнай предприя-тиялар уонна туссаран он-орук комбината 90-ча үлэһиттээх, 3 тутуу бири-гэдэлээх, үлэ араас көрү-гүн аһта толорор салаа-лаах.

— Биһиги коллективны-тыгар «Хаалылаада суох үлэһиттээх!» диир девиз-төөх социалистическай куоталаһыммы биригэдэллэр, бирдиһиллэн рабочайдар иһин ардыларыгар көх-төөхтүк ытыһылар,—дидэ комбинат начальнига В. А. Макаров.—Ленин-скэй ударнай үлэ вахта-тыгар турун комбинат коллектива 1980 сыл баста-кы кварталлаагы бы-лаанын 100,8 быры-һыан, пятилетка 4 сылын уонна 4 ыйын былаа-нын муус устар 1 күнүгэр 102,9 бырыһыан толортоо-то.

Комбинат малк үлэһит-тэре сельсовет депутата, уу байар автомашина шо-фера Н. В. Хомяков окус пятилеткатаагы былаанын муус устар 1 күнүгэр 122,2 бырыһыан толорбутун, пятилетка сымларыгар 3838 литр уһатыгы көмчлээби-тин, райсовет депутата, коммунистическай үлэ

ударнига, тутуу биригэ-дирэ коммунист Г. А. Пестерев, сельсовет депу-тата, гостиница саһааһы-сэй Т. Е. Шамаева бэйэлэ-ре салайар коллективтара юбилей чыһингар ыһым-мыт обондоталыстыбатын толорбуттарын туһунан ритордаатылар.

Коллектив чилиһинэрин ийеһин-политическай иһ-тиһа, иһчат иһлэн күмн көдүүстөөхтүк аһаарыта политкружок, «Комму-нальнико» кулуун үлэһи-лэр. Орто үөрэбэ суох иһ-чоттар иһаһаһиһи оһуола-һа үөрэһэллэр. Быһы саас коллектив үлэһиттэре ГТО комплексын туттарыта активнайдык кыттыһылар.

Коммунальниктар ССРС Конституцияны күнүн көрсө пятилеткатаагы, аһ-сынны 25 күнүгэр сым-лаагы былааннары толо-роһо тылаарын бириди-лэр.

Бастык производствен-никтарга—биригэ дьинэр Г. А. Пестерев, шофер Н. В. Хомяковка үөрүү-лээх быһыга-майгыга Ленинскэй Вочуотунай гра-моталар туттарыһыһылар.

Е. СЕДАЛИЦЕВА.

Профсоюзнай олох ТУҤАЛААХ СЫРЫ

Аһыһыт идрэлээбэ ойдоһор. ИССУОС-тан 9 киһи-лээх биригэдэ тахсан тыа хаһаайыстыбатын уонна сөбүтүүк үлэ-һиттэрин профсо-юһун биһиги оро-һуонаагы тарйиһи-гэр быһаччы көмөһө-тө.

Биригэдэ чилиһинэрэ профсоюз райкомун, ра-бочкомпарын уонна мест-компарын үлэлэрин кытта ситиһин биһикетилэр, сов-хозтар отделениеларыгар, производственной уча-сткатыгар сыдыһы үлэ-хэмис турутун үөрөтти-лэр, рабочайдары уонна специалиһтары сирэй көр-сөп көмөһөһүлэр.

Ол күмүгэр биригэдэ профсоюзнай тарйиталар, совхозтар сааһталарын үлэлэригэр кээкэ бэлэһэ-һиннэри онордо, көпчү со-руктары туруорда.

Туох ханымк иһини, оройуон профсоюзнай ак-тива, совхозтар инженер-нэй сулуусалара сүөһү иһтинниг ыһаһан үлэһи-рин механизациялаһым-га, техникаһтан куттал суох буолуутун хаачы-һымга былааннаах утум-наах үлэни ыһыһтары бэлэһитин. Итинн сэр-гэ рабочайдар, ордук сүөс-үһүттэр үлэһин усулуо-һуяларын тупсарыга эл-бэх итэһтэр сааһанан таһаарылла туралара са-мэһини. Ол курдук, фер-маларга санитарнай-бы-тоһой хостор суохтар. Иһ-анымкытар, сүөһү көрөч-чүлэр спец-таһастарынан хааччылаһыһаттар. Хотон-вор үүсүтэре олус сир-тээхтар. Сорох сирдэргэ сүөсүһүттэр новоруоһа-лара улаһан. Ити барыта производствот, дьон оло-һор-дһаһаһар оһуулааһа

РСФСР—Министрдары Советын 1972 сыла тохсун-һу 18 күнүгэр уураа-һынан сымтһыһтары уонна булчуһтары кыһы-һы иһин таһаһыһан хаач-чыһы көрүлүбүтэ. Бу уураах биһиги совхозтар-быһыгар баччааһига диири олохтоһо иһик. Хас да сымлааһыта Тһа хаһаа-һыһыһатын министрство-то республика хотугу сов-хозтарын кытта дуоһаһар гүһэрсэһ иһин таһаһи-тиктэрэргэ сүбэлэһтэ. Ол, бастаан-утһа дһаһал-һаах курдук буолан иһик, кэһини үһиһуһа хаһала.

Биригэдэ рабочайдар үлэһин усулуоһуһаларын тупсарыһыга, киһилэри спец-таһастарынан хааччы-һымга совхозтар директор-дарын, профсоюз райко-мун уонна рабочкомпарын бодомтолорун туһаһиһа.

Улаһан кыһамкы үлэ дһасһиниһикетһа бөдөр-гөтүүгө уонна кадрдар кэ-лэ-бара турууларын аһы-һатыһа уурулуоһуһах. Бу бонпуруоһка биһиги совхозтарбыһыгар итэһ-тэр, көтүтүүһэр эһиэ аһы-һаһа суохтар. Итинн сһ-бэһтэһи «Үлэ дһасһи-һиниһиһи кэһиһиэ суох профгруппа иһин» диир девизтээх куоталаһыммы тэһитэргэ «Якутгаһпроме» холбоһук профгруппата ыһымкыт обондоталысты-бөтө сир аһын дһаһаһан ойнуһуһтээх.

ИССУОС биригэдэте профсоюзнай активка кө-мөһө семинары кытта. Оһһо 74 киһи сыдыһы эл-бэх туһалаах сүбһи, ыһыһы-кэрдһин ыһы-лар.

М. РОМАНОВА, профсоюз райкомун председатели.

С. ПОПОВ.

К э р э
эйгэтигэр

ЭДЭРДЭР АЙАР ОТЧУОТТАРА

Син бары атын үлэ коллективтарыгар курдук, В. И. Ленин төрөөбүтэ 110 сыла туолуугун көрсө. Дирингизде уонна оройуон кининизде оҕо музыкальной оскуолаларыгар кэкиэ боччумнаах дьааллар ытылаллар. Ол курдук, соторутаарыта улуу сирдэнт юбилейгэр айар отчуот быһытынан икки оскуола үөрэнээччилэрин музыкальной айымнылары толорууга конкурстарга ытыллан, хуо-жественнай кылаастар оҕолорун уруһуйдарын

быһытынан тарыллан уонна холбохунтаах концерт туруоруллан. Хоптоҕо бөһүлөгүн итиннэ оройуон кинини олохтоохторун биһирэбиллэрин ыттылар.

Конкурс кыттылаахтара араас характердаах иккили музыкальной айымнылары толорууга күүстэрин холоннулар.

Фортепиано кылааһын итиллээччилэрэ ик-

ки болоххо араас кылаастар. Атын кылаастаран Дирингизде музыкальной оскуола үөрэнээччтэ Люба Борисова, Д. Кобалевская. «Шуточни» дини пьесатын иккирибастык оонньоон бастаах мистэни ил-ли. Үчүгэй бөлүмнээхтэрин Груня Адамова (Диринг), Олег Яковлев (Чурапчы) уо. д. а. көрдөрдүлэр.

Үрдүкү кылаастаран Ира Егорова (Чурапчы) пьесаларга оонньоонуна жюри үрдүк сыанабылын мала.

Баянга «Во саду ли, в огороде» дини нуучча народнай ырытын ик-тин ийинилээхтэни оонньообут Диринг үөрэнээччтэ Проня Тарабукин конкурс кылааһыгар буолла. Оттон Дима Григорьев уонна Вали Старостина

турба итиннэ домбра курдук уустук музыкальной инструменна-ры бачача байлаа-быттарын көрдөрдүлэр.

Нэһилиэннэ сэһэ-ринтин хореографичес-най кылаастар итиллээччилэрэ концертга толорбут үчүкүлэрэ мала. Учуттаалар В. Г. Уарова уонна А. А. Филиппов кыраһыт үчүкүүттэригэр икки-итин ээбэи күүтүөх-

хэ сөп. Концертга Чурапчы үөрэнээччилэрэ Олег Яковлев, Вали Старостина хор улаа-рыларга көрөөччүлэр биһирэбиллэрин мала. Ону тэнэ сага тарыл-либт национальной музыкальной инстру-менттар оркестрлара бэрт сонундук көһүнэ. Н. С. Уаров салалтаты-нан музыкальной ос-куола учуттаалара кыттылаах оркестр Г. Григорьев «Саха пааркалыгар» уонна «Норуот мазынтар» дини айымныларын оро-көтөбүллүүдэхтик то-лордо.

Эдэр художниктар уруһуйдарын быһы-тынан көрбүттэр В. Н. Дьяковскай салайар кылааһын үөрэнээччи-лэрэ Коля Дружинин, Ангелина Константи-нова, Гюла Дьяковс-кай (бары чурапчы-лар), Конфей Колесов (Диринг) уо. д. а. үлэ-лэрин өрдүк хайбааты-лар.

Г. СОТНИКОВ.

Чурапчытаары оҕо музыкальной оскуо-ланы бастык итиллээч-чилэрэ, айар отчуотка үчүкүлэр кыттыбыт Ира Егорова уонна Олег Яковлев эһэтигэр.

П. ОКСИМЕНКОВ
Фотота.

Соловьев нэһилиэннэ оро-йуон кининтэн ыраах буолан буолуо, снл ахсын табаарынан мөтөхтүк хааччыллар. Онуоха эби олохтоох эргинэ үлэһиттэ-рэ нэһилиэннэ инады.

Абыраатылар

Ынытыгар олус көһүү-нэр, бириэмэтигэр туруор-сан табаары тизгитэрин иһэттэр.

Быһыл кыһын уонна

саас Мырыла олохтоох-торун малларбыт миинда-байылар абыраатылар: продавецтар хаста да араас табаары аты-лаан бардылар.

Е. МАСАЕВ.

Доруобуйа муннуга ИРИГИРЭР ҮАРЫЫ

Ол дуу доруобай ор-ганизмга киирэр, онтон мэй-йин дэһиэ сыбарыйар. Мэй-йингэ тийинэр дээр кини малдыбыта биллибэт. Ошон мэйинтэн төһө чу-гас сиринэн ытырыллы-бытыттан, төһө элбэх ви-рус организмга киири-биттэн тутулуктаан ма-рым биллэр дээр 10 хо-нуктан 7 мйга дээр би-риэмэ ааһыан сөп. Кини малдыбыта вирус мэйин-га тийбээниэ биллэр.

Ыларыны утары охсу-һарга биһэр эр суол баар. Ох-ордэттэн, вирус мэй-йингэ тийбэн иһиннэ, вакцинациялааһын.

Кини мт эбэтэр атын да кыыл ытырдыаһына ту-гу-ланыахтааһы?

Бастатан туран, ыты-рым бааһын мымалаах уонна үчүгүйдик сууйан баран, йодунаа соторо-стойнай бөрбөэскини оҕо-руллуохтаах уонна хайаан да мн үлэһиттэригэр бил-лэриллиэхтаах.

Иккиннэ, ытырдыт мт эбэтэр кыыл булгуччу ба-

рбиеркэлэннэхтээх. Ол иһинтэн тутта өлөрүлүү-суохтаах. Кинини баайы-лыахтаах уонна ветеринарнай сулууска кэтэби-лгэр бэриэтиэхтээх.

Өкөтүн мт (кыыл) өлө-рүлүбүт, сүһүт эбэтэр малдыбыта дакаастаммыт буоллаһына, ытырыллы-быт киниэхэ вакцинация хайаан да оҕоһуллуох-таах.

Вакцинация кэмгэр кини врач олохтообут ре-жимин тутуспат, ары-ны иһэр буоллаһына мн-лит, энцефалит курдук күүстээх ыһарба ыары-маныан малдыаһын сөп. Ошон вакцинация олус сө-рөхтээх. Ол иһин ыты-рым мт (кыыл) ириги-риниан малдыбыта да-каастааһына вакцина-ция оҕоһуллубат.

Иригири мт элбээт-бинэ өрдүк кутталдаар. Ошон ытырар итинни бөрбөдэстэһин, бөсхө сылдыар ытырар суох оҕо-руу булгуччу наадалаах.

В. ГУЛЯЕВ, врач.

Редактор А. Е. ЧИЧИГИНАРОВ.

«Сага олох» («Новая жизнь») — орган Чурапчинского райкома КПСС и районного Совета народных депутатов Якутской АССР.

АХШ-гар БЫЫБАР ИННИНЭЭБИ ХАМПААННА

Америка политической календарыгар 1980 снл ураты мистэни ылар. Бу — быыбар снла. Сэттиннэ 4 күнүгэр американиецтар президенти уонна вице-президенти, ону тэнэ сенатордар үс тымыт биһир-дин, конгресс представи-теллэрин палататын — АХШ үрдүкү законодательнай органын — бары чилиэн-нэрин талмахтара.

Президент ириэһилэ-тин иһин охсуһуу дойдун икки кылаабынай бур-жуазнай партиятын — де-мократическай уонна рес-публиканскай — претенде-нэри икки ардыларыгар тизгиттэ. Ийи партиятын-тан күрөстөһөөччтэ кы-лар уонна президент по-һугар кандидатынан бо-лор туһугар демократи-ческай партия претенде-нттүүн национальный снэсэ 3. 331 куоластан 1.688-тын ылым наада, оттон республиканиецтар кандидаттара республи-канскай партия снэбигэр 1.993 куоластан кырата буоллаһына. 997-тин ымыахтаах. АХШ икки бы-кыс буржуазнай пар-тиятын позицияларыгар улахан уратылаһымал суохтар. Хайолара даһаны американиецтар госуда-рственай хараабыл одаһын хайдыһыта быһаарар мо-нополистическай капитал уонна байыаһынай-про-мышленнай комплекс ин-терестэригэр эрэллээхтик сулууспалыыллар.

Бэйэлэрин кандидата-рынан АХШ компартия-тын генеральный секрета-ры Гас Холлу уонна бил-лидээх общественной де-ятели, расизмы уонна на-циональнай батталы ута-ры сыйламтата суох охсу-лааччыны Анджела Деви-ли туруорбут американи-скай коммунистар быыбар иһиннээди охсуһууну үү-рүү-түрүүтү итиннэ со-йуодааһын ыарахан усу-луобуйатыгар ытталлар. Компартия быыбар иһин-нээди программатын сүрү-нүсүн дойдун уустук со-циальнай-экономиче-скай проблемаларын быһаарар иһин, социализм эһэр уонна олүүнэ-һүүнэ суоһуур социализм үлү-һүүнү уодуһаһыгар

иһин, эһин уонна куттал суох буолуутун бөдөр-гөтөр иһин охсуһууга амери-канскай үлэһиттэри түмүү буолар. Официальной Ва-шингтонунан күөттөнэр байыаһынай иригириги бы-һытыгар-ма йгытыгар коммунистар Холбохун-таах Штаттар уонна Со-ветскай Союз норуоттарын икки ардыларыгар доҕор-

доһуу итиннэ ядернай сэрин суоһааһын туо-ротын дымаататыгар биһ-гэ үлээһин иһин турал-лар.

АХШ кэккэ штаттары-гар «праймериз» дини пат-тонааччылар — бүтүүн на-циональнай снэстэргэ де-легаттары талар бастаах сүһүөх быыбардар — ха-йыс-үйө ытылыһылар. Американиецтар ааттылла-рынан, «президент бо-ло-лоор сирсыйа» демо-краттарга билингитэ үрүт дини билингитэ ха-лааһына Дж. Картер, от-тон республиканиецтартан уруккута Голливуд анте-ри, кэли Калифорния штатын губернаторо, пар-тия үһүк уна кыматын представителэ Р. Рейган күөтөн иһаллар.

Американискай кэтээн кө-рөөччүлэр аадаларынан, билингит быыбар иһиннээ-ди хампаанна быһа-рылаах уратытынан АХШ экономикай уон-на социальнай сараагыгар өбөдүрэн иһэр былыттар буолаллар. Билингит дойдун-га 6.4 мөлүүһөн үлэ-тэ суохтар бааллар, оттон быыбар боулар кэмгэр, сэттиннэ, «наадага суох дыаһынар» армиялара, күү-түлэри курдук, 7.5 мөлү-һүөнтөн таһа киниэхэ тийиэхэ. Үлэһиттэр до-хуоттарын үгүс өттүн ма-литар инфляция тэттэ, сыллааһы ааһынан, ха-йыс-үйө 18 бырыһаһыга тийиэхэ. Президент Картер, сытты социальнай-эконо-мическай проблемалары быһаарар дойдун суох бэлиэти правительствота

мөтөһөр иһин баттаан, соторутаарыта сыана ма-рааһытын үүнүүтүн би-лингит таһымн, а. э. сылга 20 бырыһаһын ээри-ки, онуоһун хаалдарыа «американискай общест-ва уонна американискай э-кономикага ыарахан охсу-лээх буолуоһа» дини би-лингит.

Ол үрдүнэн тыгааһын снмнатыны куорбаллыр уонна аан дойдутаағы ты-гааһын сытырхатар курсу биллэрбит Картер правительствота пентаго-ну үбүлээһин салгыы үүннэрэр, байыаһынай бө-лөмнэллэргэ тизгитэр санааллаах. Кэлэр финан-совай сылга байыаһынай ороскуоттар кэмгидэрэ тизгитэр билбэт таһым-на, 164.5 миллиард дол-ларга, тизгитиллээх. Бэйэ-тин иһинс бөдөрхөхө та-лаары тизгитэр президент Картер, пентагонга уонна байыаһынай-промышленнай комплексега сирэй көрбөх буолан, не социальнай программа ороскуоттарын 17.2 миллиард долларынан салгыы сирбыйары мо-дуйда. Общественнай са-маны кэлиги ыһыты-лар көрдөрөллөрүнэн, ба-һыйар үгүстэрэ социализ-м ирибиттин үлүүһү-нү уонна социальнай на-адыһымаларга үбүлээһини сирбыйыһын ахсарбат аме-рианиецтарга ити, дэ-кырдык, быыбар иһин-нээди «сюрприз».

Ону тэнэ, «советскай суоһааһын» туһунан эм-х-сыйбит дойдун туттан туран, президент Картер быыбар күнэ чуһааһы-тын ахсын тыгааһын снмнатын политикагыгар сабыта түһэрин күүһү-дэр, дойдунга байыаһынай иригиригин күөттүүргө уонна үүһэ турур инфля-цияттан, үлэ-тэ суох бу-лууттан итиннэ дирини турур экономикай та-һаары барымтан болго-нону аралдытарга сору-нар. Ол тыһын баран бэйэ-лэрин быһаарылаһыларын кэм даһаны чоңчу ити проблемалар күөттүлэр уонна быыбардааччылар президент итиннэ кини администрациятын түөрт снмалаах үлэлэрин түмү-күтүнэн көрөн киниэтэр ону быһаарар дойдун-наахтары дуу, суоһун дуу сыанааһытара.

В. МАТЯШ (ССТА).

БИНИГИ ААДЫРЫСЫТ: почтовой индекс 678700, Чурапчы с. Наил Мирис уул., 12, ТЕЛЕФОННАРЫТ: редактор — 21-395, отделлар — 21-495, уопсай — 21-505.

Индекс 60849 Газета выходит по вторникам, четвергам и субботам на якутском языке. Объем 1 лст.

ЧУРАПЧИНСКАЯ РАЙОННАЯ ТИПОГРАФИЯ с. Чурапча, ул. Марла Мириса 12. Тираж 3165